

Gebiedsbeschrijving

Deze wandeling voert door een plantsoen met verschillende bekende en minder bekende alleenstaande bomen langs de Badhuisspreng en door het Sprengpark. Je maakt kennis met bijzondere bomen die elk seizoen anders gekleed gaan.

Geschiedenis

De Badhuisspreng tussen de Sprengparklaan en de J.F. Kennedylaan is de jongste spreng van Apeldoorn, die is aangelegd ter verfraaiing van het stadsgezicht. Het graven van de spreng was onderdeel van een werkverschaffingsproject in de Franse tijd. Het water werd gebruikt voor het voeden van het badhuis en voor bluswater voor het centrum van Apeldoorn.

Voordat de Badhuisspreng zijn huidige naam kreeg, heette de spreng molenbeek. Er waren plannen om een kopermolen te vestigen, maar in 1842 ging dat plan van de baan. Wel is de dorpskorenmolen eraan gebouwd. Het water uit de onderbeek van deze molen werd voor een deel door het dorp geleid om eventueel in te zetten als bluswater. De badhuisspreng wordt weliswaar genoemd in het plan 'Visie op beekherstel' van de gemeente Apeldoorn, maar er is nog geen concrete actie ondernomen.

In het park staan of hangen

kunstwerken die gemaakt zijn door beeldhouwers die de Wilhelminaring wonnen. De Wilhelminaring is een oeuvreprijs die om de twee jaar wordt uitgereikt aan een Nederlandse beeldhouwer. De winnaar krijgt een ring en de opdracht om een kunstwerk voor de openbare ruimte in Apeldoorn te maken. Meerdere van die kunstwerken zijn geplaatst en te zien in het Sprengpark.

De flats aan de rand van het sprengplantsoen markeren een 'hoogtepunt' in de geschiedenis van de woningbouw van Apeldoorn. Het waren de eerste flats in de vijftiger jaren van de 20ste eeuw die gebouwd zijn voor 64 gezinnen. Dankzij de noodzakelijke hoogbouw is er meer ruimte voor groene oases, zoals bijvoorbeeld dit plantsoen met een grote variatie aan bomen langs de spreng en in het park.

IVN Apeldoorn

IVN Natuureducatie laat jong en oud beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. Dat doen we met natuura activiteiten, excursies, cursussen, landschapsonderhoud, projecten, wandel- en fietsroutes (bijvoorbeeld via de gratis IVN Natuur app).

Ommetjes

Ommetjes zijn korte wandelingen die je uitnodigen in je eigen woon- of werkomgeving op pad te gaan. Er zijn tal van ommetjes in en rond Apeldoorn beschikbaar; ook speciaal voor kinderen en hun (groot)ouders. Download de ommetjes gratis via de website

www.ivn.nl/afdeling/apeldoorn/ommetjes/

Lid worden van IVN?

Steun het werk van IVN Apeldoorn door lid te worden. Als lid geniet je vele voordelen en ontvang je bovendien vier keer per jaar het afdelingsblad Groenvoer en de maandelijkse digitale nieuwsbrief. Blijf zo op de hoogte van de activiteiten in ons werkgebied: de gemeenten Apeldoorn, Voorst en Epe. Meer informatie en aanmelden via doemee.ivn.nl/word-lid.

Ommetje Spreng en park Bijzondere bomen

Het begin- en eindpunt: kruising J.F. Kennedylaan en Sprengparklaan

Lengte: circa 1,8 km

Coördinaten: 52.211765, 5.940736

Versie: 202412

Iedereen doet het op z'n tijd... een ommetje maken. Lekker een frisse neus halen met (klein)kinderen, de hond of gezellig bijkletsen met kennissen. Wandelen in het groen ontspant en is goed voor lijf en leden. IVN Apeldoorn deelt graag leuke en leerzame natuurweetjes. Wandel dit ommetje en ontdek de bijzondere bomen in en om het Sprengpark.

Ommetje Spreng en park

Bijzondere bomen

Loop, bij de kruising met de Sprengenklaan, op het linkertrottoir de J.F. Kennedylaan in met het plantsoen links en de kantoren rechts. Volg het tegelpad tot bij de bushalte en neem daar het eerste geasfalteerde voetpad naar links. Rechts in het plantsoen is een jonge rode beuk aangeplant die 's winters gedeeltelijk zijn blad behoudt om zijn stam te beschermen tegen direct zonlicht.

Loop over het bruggetje over de spreng naar het einde van het pad en steek de Sprengenklaan over. Ga door het hekje het park in en houd het linker asfaltpad aan. Dit is het Sprengpark. Meteen aan de linkerkant staan valse acacia's, herkenbaar aan hun gegroefde stam. Direct daarna zie je twee jonge bomen, waaronder een paardenkastanje. Aan de rechterkant bevindt zich een Amerikaanse eik met in de herfst z'n fraai gekleurde bladeren.

Een klein stukje verder rechts een geweldige plataan midden op het grasveld. Aan de linkerkant ligt de voormalige fotovakschool. Net voor de vijver staat een reusachtige moeraseik.

Ga over het asfaltpad links langs de vijver. Op verschillende plekken is te zien dat de vijverbodem is voorzien van zwarte folie. Het is een overstortvijver waar ook veel recreatief in gevist wordt.

Volg het asfaltpad om de vijver heen. Ga twee keer rechtsaf. Bij de eerste keer rechtsaf, staat aan de linkerkant, net achter een acacia, een amberboom. Vanwege de decoratieve bladeren en de prachtige herfstkleuren wordt de boom in Nederland geplant in parken en tuinen. Bij de tweede keer rechtsaf aan de linkerkant staat een valse Christusdoorn. Tussen beide bomen in staat aan de rechterkant een kunstwerk van Herman Makkink. Een reusachtige bol van kleurige baksteen aan de rand van de vijver.

Lopend richting de Sprengenklaan bevinden zich aan de linkerkant groepjes Douglassparren en ter hoogte van de speeltuin een catalpa met z'n grote bladeren en peulen.

Houd op de splitsing voor de speeltuin links aan. Ga op de kopzijde van het park linksaf de betonnen trap op en steek de Sprengenklaan over. Volg het asfaltpad schuin links.

Links en rechts staan twee verschillende esdoorns. Even verder rechts van het pad is een plataan, herkenbaar aan zijn gevlekte en schilferende stam. 's Winters is de kale boom versierd met vruchten in de vorm van balletjes. Vanaf de plataan staat links wat verder weg aan de straatkant een pluimes, die in juni getooid is met witte trossen geurende bloemen.

Verderop rechts van het pad in een perk staat een uit de kluiten gewassen ruwe berk. De berk valt 's winters al op door de mannelijke katjes. In augustus en september geeft de ruwe berk overvloedig zaad, waarmee troepen sijsjes hun maaltijd doen. Daarna staat er een rode paardenkastanje, waarvan de dikke knoppen niet klevan.

Even verder rechts aan het pad twee essen, die in de winter opvallen door hun zwarte knoppen. De eerste es is een mannelijke en de tweede een vrouwelijke boom wat te zien is aan de vruchten in de winterkale boom. Ter hoogte van de eerste es links aan de straatkant staat een Kaukasische vleugelnoot. In juni hangen lange slingers katjes aan de takken. In september hangt de boom vol met strengen nootjes die vleugeltjes hebben. Voor de kruising zie je links in het perk weer een ruwe berk.

Steek de kruising recht over. Links voorbij de kruising staat een valse acacia met een zeer grillige vorm. De sierlijke welriekende lange witte bloemtrossen zijn in de lente oases voor bijen. De platte peulen in de herfst, die aan de binnenkant een wit zijden bekleding hebben bevatten niervormige zaden. Deze acacia maakt furore als alternatief voor tropisch hardhout.

Aan de vorm van de volgende boom links van het pad is te zien dat dit een bijzondere esdoorn is. Even verder aan de rechterkant komt weer een markante plataan in beeld.

Houd rechts aan bij de eerste driesprong, vervolgens bij de tweede driesprong links aanhouden. Ga over deze brug verder. Je loopt nu over een van de sprengen. Volg het pad naar links tot aan de Sprengenklaan, hier rechtsaf. Na 10 m weer rechtsaf, een asfaltpadje weer het park in. Je bent nu om een sprengkop heen gelopen. De spreng ligt hier veel dieper. Langs de spreng staan veel soorten bomen en struiken, zoals berken, Amerikaanse eiken, zomereiken, platanen en esdoorns.

Houd net voor de straat rechts aan en loop opnieuw om de kop van de spreng heen. Volg het asfaltpadje aan de linkerkant van de spreng. Op de hoek staat meteen links een hulstboom en wat verder op het grasveld zijn enkele metalen kunstobjecten te zien.

Blijf het asfaltpad om de sprengkop volgen en houd voor het bruggetje links. Voorbij de bocht staan links twee valse acacia's. In het voorjaar staan onder de eerste acacia narcissen. Rechts voor doemt een immense zomereik op. Een boom van deze omvang biedt voor heel veel dieren voedsel en nestgelegenheid.

Links van het pad verschijnt de moeraseik, een exoot die het op de droge zandgrond ook uitstekend doet.

Steek de kruising recht over. Aan de linkerkant voor en na de kruising staan hulstbomen. De glimmende, leerachtige, groenblijvende bladeren kunnen niet bevriezen omdat ze een waslaag hebben. De onderste bladeren hebben stekels, een uitgekiend verdedigingssysteem tegen vraat. De struik of boom is tweehuizig, dat wil zeggen dat de hulst of mannelijk of vrouwelijk is.

Na een valse acacia staat een bankje, een mooi plekje om de bomen aan de overkant van de spreng nog eens van een afstand te bekijken.

Loop nu het plantsoen uit, rechtsaf het trottoir op. Rechts valt een papierberk op. In het talud rechts bij de spreng is de achterste boom dichtbij het water een bijzondere exoot. Deze uitheemse boom heet geelhout, het enige exemplaar in Apeldoorn. Het vers gezaagde hout van de boom is heldergeel. De bladeren lijken wel op die van de acacia, maar er is verschil. De blaadjes van de geelhout zitten niet tegenover elkaar aan de bladsteel, maar om en om. De sappen van deze boom werden vroeger gebruikt om stoffen te verven. De nieuwe knoppen zitten 's zomers verborgen in de holle bladstelen.

Loop door tot het beginpunt van de wandeling bij het bordje Sprengenklaan.